

บทที่ 2

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การนำเสนอเอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬา
2. ทฤษฎี และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความก้าวร้าวในการกีฬา
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬา

ความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬา (Aggression in Sports)

ตามความหมายในพจนานุกรมทางด้านจิตวิทยา (Reber, 1985) ได้ให้ความหมายว่า ความก้าวร้าว หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการโจมตี และการแสดงความโกรธแค้น และเป็นพฤติกรรมที่ถูกกระตุ้นโดย (1) ความกลัว หรือความคับข้องใจ (2) การทำให้ผู้อื่นกลัว หรือ ขวัญหนี (3) แนวโน้มที่มีอิทธิพลเหนือความคิด หรือ ความสนใจของผู้อื่น พฤติกรรมก้าวร้าวดังกล่าวนี้ นักมนุษยวิทยาและนักจิตวิทยา กล่าวว่าเป็นสัญชาตญาณของมนุษย์ที่มีปฏิกิริยาโต้ตอบต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ เช่น การปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยจากการโจมตีที่จะมีต่อลูก หลานของพวกเขา ส่วนนักจิตวิทยาในแนวคิดของจิตวิเคราะห์ ได้อธิบายว่า ความก้าวร้าวเป็นพฤติกรรมที่รู้ตัวและเป็นส่วนหนึ่งของสัญชาตญาณแห่งความตายหรือการทำลายล้าง สำหรับแนวความคิดของแอดเลอร์ (Adler cited in Reber, 1985) อธิบายว่าเป็นพฤติกรรมที่ต้องการที่จะมีอำนาจเหนือกว่าความต้องการที่จะควบคุมผู้อื่น ซึ่งให้ความหมายใกล้เคียงกับความคับข้องใจ ส่วนแนวความคิดของนักทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ได้กล่าวว่าความก้าวร้าวเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ เลียนแบบผู้อื่น และพฤติกรรมที่ได้รับแรงเสริม จะทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวมากขึ้น

นักจิตวิทยาการกีฬาได้ให้ความหมายของคำว่า "พฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬา" ไว้ดังนี้ คอกซ์ (Cox, 1990) ได้รวบรวมความหมายของคำว่า "พฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬา" จากนักจิตวิทยาการกีฬาบางท่าน เช่น

ดอลลาร์ด มิลเลอร์ ดูบ มูเรอร์ และเซียร์ส (Dollard, Miller, Doob, Mourer and Sears, 1939 cited in Cox, 1990) ได้ให้ความหมายว่า เป็นลำดับของการแสดงพฤติกรรมที่มีจุดประสงค์

เพื่อการทำร้ายบุคคลอื่น และคอฟแมน (Kaufman, 1970) ให้นิยามว่าเป็นพฤติกรรมที่กระทำโดยตรงต่อเป้าหมายสิ่งมีชีวิต มีทางเป็นไปได้มากกว่าเป็นการเข้าไปมีส่วนร่วมการกระทำที่ก่อให้เกิดโทษ

บารอน (Baron, 1977 cited in Weinberg and Gould, 1995) ให้นิยามว่า เป็นพฤติกรรมที่เป็น การกระทำหรือคำพูดที่มีวัตถุประสงค์ในการทำร้ายผู้อื่นให้ได้รับอันตราย บาดเจ็บ หรือความเสียหาย ทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ ไม่ใช่เจตคติ อารมณ์ ความรู้สึก หรือ เป็นการกระทำที่ทำโดยไม่ตั้งใจ (เช่น เพียงแต่คิดไม่ใช่พฤติกรรมก้าวร้าว)

ไวน์เบิร์ก และกูด (Weinberg and Gould, 1995) กล่าวว่า พฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬา แบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ พฤติกรรมก้าวร้าวที่ไม่เหมาะสม (bad aggression) เช่น การทำร้ายร่างกาย หรือได้รับบาดเจ็บ ทั้งร่างกายและจิตใจ และพฤติกรรมก้าวร้าวที่เหมาะสม (good aggression or assertive behavior) เช่น การปล้ำของนักมวยปล้ำอย่างดุเดือดภายใต้กฎกติกาที่ถูกต้อง

คอกซ์ (Cox, 1990) ได้กล่าวต่อไปอีกว่า จากคำนิยามข้างต้นมีปัจจัย 3 อย่างที่เหมือนกัน ประการแรก พฤติกรรมก้าวร้าวจะต้องเป็นการกระทำโดยตรงต่อเป้าหมายที่เป็นสิ่งมีชีวิต ซึ่งก็คือ มนุษย์นั่นเอง ประการที่สอง จะต้องเป็นการกระทำที่มีจุดประสงค์ในการทำร้ายผู้อื่น และประการ สุดท้าย จะต้องเป็นการคาดหวังว่าพฤติกรรมก้าวร้าวนั้นจะต้องสำเร็จและเป้าหมายจะต้องถูกทำร้าย ซึ่งคำนิยามข้างต้นไม่ครอบคลุมสิ่งต่อไปนี้

1. ความรุนแรงในการทำลายวัตถุสิ่งของ เช่น ประตู เป็นต้น
2. การทำร้ายคนอื่นโดยไม่ตั้งใจในระหว่างการแข่งขันกีฬา
3. พฤติกรรมก้าวร้าวที่ไม่สบโอกาสที่จะทำร้ายคู่ต่อสู้ที่หมายตาไว้ เช่น ผู้ก้าวร้าวและคู่ต่อสู้

ถูกแยกออกโดยที่กันหรือผู้ร่วมทีม (Cox, 1990)

พฤติกรรมก้าวร้าวที่นิยามมาข้างต้นนี้มีความหมายใกล้เคียงกับความโกรธแค้น (Hostility) ซึ่งมีความแตกต่างจากการเล่นแบบกล้าแสดงออกหรือก้าวร้าวที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการปรับปรุงประสิทธิภาพ สูงสุดในการแข่งขันกีฬา (Freischlag & Schmedke, 1980)

เป็นเวลานานหลายปีที่มีผู้แยกลักษณะพฤติกรรมก้าวร้าวออกเป็น 2 แบบ คือ พฤติกรรมก้าวร้าวแบบโกรธแค้น (Hostile Aggression) และพฤติกรรมก้าวร้าวแบบเป็นเครื่องมือ (Instrumental Aggression) (Baron, 1977 cited in Cox, 1990) ซึ่งทั้งสองพฤติกรรมจะแตกต่างกันในเรื่องของแรงกระตุ้น แต่อย่างไรก็ตามหลักใหญ่ ๆ ของทั้งสองก็คือ การทำร้ายผู้อื่น ถ้าไม่ใช่ด้วยเหตุนี้การกระทำ

นั้นก็ไม่ใช่พฤติกรรมก้าวร้าว (Bandura, 1973; Berkowitz, 1962; Silva, 1980a, 1980b) แต่อย่างไรก็ดี ซิลวา (Silva, 1980a) ได้สรุปและแยกลักษณะพฤติกรรมก้าวร้าวออกเป็น 3 แบบดังนี้คือ

1. พฤติกรรมก้าวร้าวแบบโกรธแค้น (Hostile Aggression) จุดมุ่งหมายเพื่อการทำร้ายผู้อื่น ได้รับความเจ็บปวดและทุกข์ทรมาน อากาการความก้าวร้าวชนิดนี้จะเป็นในลักษณะอาการก้าวร้าวแบบตอบโต้ (Reactive Aggression) (Silva, 1980a) และแบบโกรธ (Angry Aggression) ก็จัดอยู่ในพฤติกรรมก้าวร้าวแบบโกรธแค้น (Buss, 1971) เช่น ผู้ขว้างลูก (Pitcher) ในกีฬาเบสบอลโยนลูกไปยังผู้ตีอย่างรุนแรงโดยเจตนาที่จะทำให้ได้รับบาดเจ็บ มิได้คำนึงถึงผลแพ้ชนะ แต่มุ่งที่การทำร้าย

2. พฤติกรรมก้าวร้าวแบบที่เป็นเครื่องมือ (Instrumental Aggression) โดยการสร้างเป้าหมายไปในเรื่องการเอาชนะ ซึ่งแรงเสริมก็คือรางวัล ชัยชนะในเชิงกีฬา และชื่อเสียงในเรื่องของการกีฬา ผู้แสดงอาการก้าวร้าวชนิดนี้จะใช้พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นเครื่องมือให้ได้มาซึ่งเป้าหมาย เช่น ผู้ขว้างลูก (Pitcher) ในกีฬาเบสบอลโยนลูกไปยังผู้ตีเพื่อให้เข้าอยู่ในเขตดี (Strikeline) เป็นต้น

ในแง่การแสดงออกของพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของทั้ง 2 แบบข้างต้นนี้มีความแตกต่างกันค่อนข้างน้อยมาก ถึงแม้ว่าการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวแบบโกรธแค้นจะเกี่ยวเนื่องมาจากอารมณ์โกรธ แต่พฤติกรรมก้าวร้าวแบบที่เป็นเครื่องมือนี้ไม่มีลักษณะโกรธ อย่างไรก็ตามผลลัพธ์ที่ออกมาเหมือนกัน ซึ่งเราไม่สามารถแยกแยะได้ว่า คนขว้างลูกในกีฬาเบสบอลขว้างลูกเพราะต้องการแสดงอาการก้าวร้าวแบบโกรธแค้น หรืออาการก้าวร้าวที่เป็นเครื่องมือ ถ้าผู้ขว้างลูกต้องการแสดงอาการโกรธอย่างเปิดเผย แต่ในขณะที่เดียวกันก็ต้องการให้ได้ชัยชนะ ในที่สุดผู้ขว้างลูกอาจรู้สึกสำนึกในการกระทำของตนเอง ซึ่งความเหลื่อมล้ำของพฤติกรรมก้าวร้าวทั้ง 2 แบบนี้ปรากฏอยู่ในแผนภาพที่ 4

3. พฤติกรรมกล้าแสดงออก (Assertive Behavior) พฤติกรรมประเภทที่สามนี้มักจะสับสนกับการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ได้มีนักจิตวิทยาหลายคนให้ความหมายของคำว่า "พฤติกรรมกล้าแสดงออก" ไว้ดังนี้

โวลเป (Wolpe 1968, cited in Foder, 1980) ซึ่งเป็นคนแรกที่ใช้คำว่า "ความกล้าแสดงออก (Assertive)" โดยให้ความหมายว่า คือการมีพฤติกรรมที่ไม่ก้าวร้าวมากหรือน้อยเกินไป แต่มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเป็นมิตรและมีความรู้สึกรักใคร่ ชื่นชม ยินดี และมีความรู้สึกที่ไม่แสดงถึงความวิตกกังวล เช่น ในเรื่องการแสดงออกซึ่งสิทธิของตนเอง

บาวเออร์และบาวเออร์ (Bower and Bower, 1976) อธิบายว่าความกล้าแสดงออกมีหลายรูปแบบ กล่าวคือ เป็นความสามารถที่แสดงความรู้สึกต่าง ๆ เลือกกระทำสิ่งที่ต้องการ เป็นการเพิ่มความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้ตนเองมากขึ้น เป็นการแสดงความไม่เห็นด้วยเมื่อคิดว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องไม่สำคัญ เป็นการวางแผนเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง และเป็นการขอร้องให้บุคคลอื่นเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ก้าวร้าวหรือไม่เหมาะสม

ฟลาวเวอร์สและโกลด์แมน (Flowers and Goldman, 1976) ให้คำจำกัดความว่า คือ พฤติกรรมในการแสดงสิทธิของตนเองโดยไม่ละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น

เชลตัน (Shelton, 1977) อธิบายว่า คือความสามารถในการแสดงความรู้สึกทั้งที่พึงพอใจและไม่พึงพอใจได้อย่างเปิดเผย ตรงไปตรงมา จริงใจ และสามารถแสดงสิทธิของตนโดยไม่ปฏิเสธสิทธิของผู้อื่น มีความมั่นใจที่จะแสดงสิทธิของตนโดยปราศจากความวิตกกังวล ทั้งยังมีเสรีภาพที่จะเลือกแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออกเพื่อความเหมาะสม

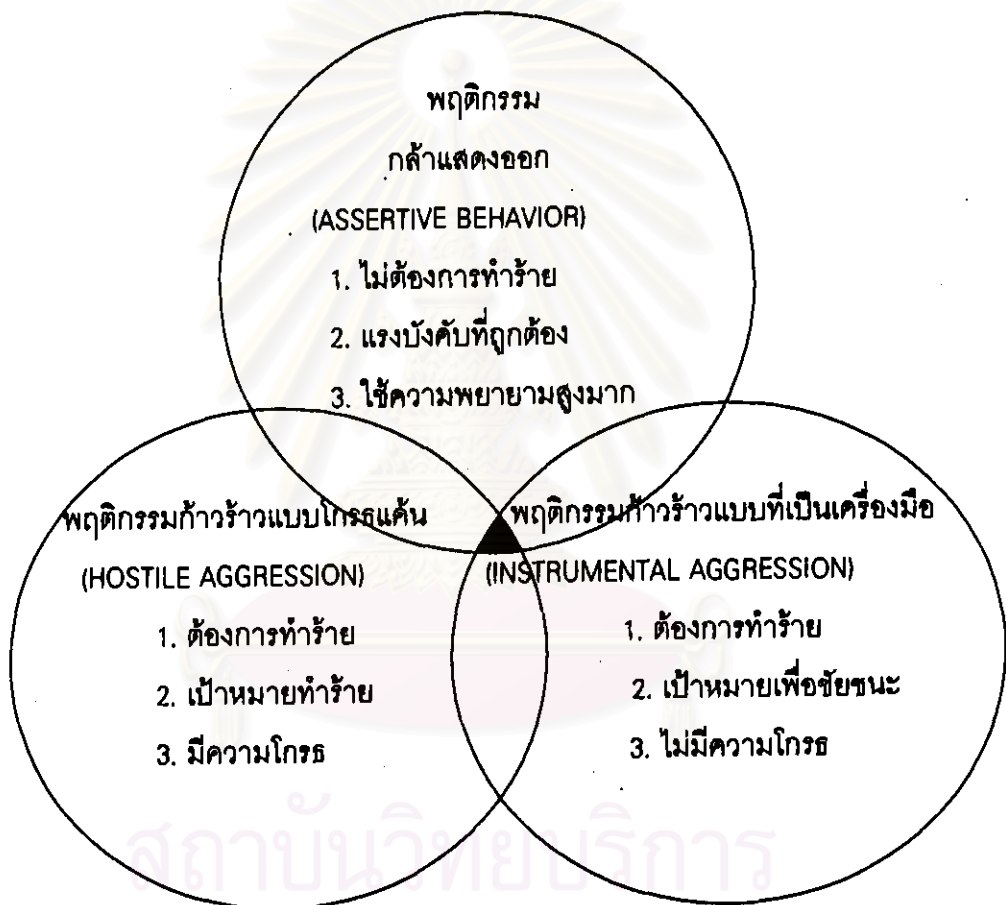
บอลตัน (Bolton, 1979) อธิบายว่า เป็นการแสดงถึงความสามารถในการรักษาสหสิทธิของตน และแสดงถึงความต้องการ ค่านิยม ความคิดเห็น แนวคิดต่าง ๆ ที่เป็นของตนเองได้อย่างตรงไปตรงมา ด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสม โดยไม่ละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น ซึ่งเป็นการแสดงถึงการยอมรับนับถือ เห็นคุณค่าของบุคคลอื่นรวมทั้งของตนเอง

ซิลวา (Silva, 1980a) ได้อธิบายว่า พฤติกรรมกล้าแสดงออกเป็นการใช้ร่างกายไปในทางที่ถูกต้องตามกฎหมาย กติกา หรือใช้แรงบังคับทางวาจาเพื่อที่จะบรรลุถึงจุดมุ่งหมาย โดยไม่มีการทำร้ายผู้อื่น เช่น ในการแข่งขันฟุตบอลมักจะเห็นว่ามีการกระแทก ทำร้ายกันบ่อย ๆ แต่อยู่ภายใต้กติกาหรือกฎที่วางไว้โดยไม่มีเจตนาที่ทำร้าย นอกจากนี้พฤติกรรมกล้าแสดงออกเป็นการใช้ความพยายามและพลังงานสูงมาก (Silva, 1980b) เช่น ในการเล่นเบสบอล คนโยนลูก (Pitcher) โยนลูกเข้าในเขตที่ดี (Strike zone) หรือ โยนออกนอกเขตดังกล่าว มิได้มีเจตนาที่จะทำร้ายผู้ตี

สรุปพฤติกรรมกล้าแสดงออก หมายถึง การมีพฤติกรรมที่แสดงออกมาตามความรู้สึกนึกคิดอันเป็นความต้องการโดยแท้จริงของแต่ละบุคคล ซึ่งแสดงออกได้อย่างเหมาะสมเป็นธรรมชาติด้วยความมั่นใจและสบายใจ ตามสิทธิอันพึงมีของแต่ละบุคคล โดยไม่ล่วงละเมิดสิทธิของผู้อื่น คุณลักษณะดังกล่าวในการกีฬาเช่น การประท้วงหรือหักหัวงกรมการตามสิทธิหรือการรักษาสหสิทธิ ฯลฯ ซึ่ง

พฤติกรรมกล้าแสดงออกจะมุ่งที่เอาชนะขณะภายใต้กฎ กติกาที่วางไว้ โดยไม่มีการทำร้าย และใช้ความพยายามหรือพลังงานสูงมาก

สำหรับพื้นที่แสดงความเหลื่อมล้ำของชนิดความก้าวร้าว (Areas of Ambiguity) เป็นพฤติกรรมก้าวร้าวแบบโกรธแค้น พฤติกรรมก้าวร้าวแบบที่เป็นเครื่องมือและพฤติกรรมกล้าแสดงออก มีเพียงนักกีฬาเท่านั้นที่จะรู้ได้ว่าอาการก้าวร้าวที่แสดงออกนั้นตั้งใจ หรือไม่ตั้งใจ ดังแผนภาพที่ 4

▲ พื้นที่แสดงความเหลื่อมล้ำของชนิดความก้าวร้าว (Areas of ambiguity)
แผนภาพที่ 4 แสดงความไม่ชัดเจนในการแยกแยะความก้าวร้าวแบบโกรธแค้น ความก้าวร้าวแบบที่
เครื่องมือ และพฤติกรรมกล้าแสดงออก (Silva, 1980 cited in Cox, 1990)

ทฤษฎี และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความก้าวร้าวในการกีฬา

1. ทฤษฎีสัญชาตญาณ (Instinct Theory) ทฤษฎีนี้มาจากทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Freud, 1950 cited in Cox, 1990) ซึ่ง แอดเลอร์ (Adler) อ้างถึงใน อรรถพล เพ็ญสุภา, 2534) ได้นำมาเสนอว่า ความก้าวร้าวเกิดมาจากบุคลิกภาพส่วนที่เรียกว่า อิด (Id) หรือแรงขับ (Drive) ของมนุษย์ ซึ่งเป็นสัญชาตญาณพื้นฐานและมีความต้องการที่จะปลดปล่อยออกมา ไม่ว่าจะเป็นในทางความรู้สึกนึกคิดหรือการแสดงออกจริงก็ตาม สิ่ง 2 สิ่ง ที่มีอิทธิพลมากต่อพฤติกรรมของมนุษย์ คือ แรงขับทางเพศ และความก้าวร้าว ซึ่งอาจจะสังเกตการแสดงออกของแรงขับทางความก้าวร้าว ในพฤติกรรมการเล่นกีฬา การชม และเชียร์กีฬาที่มักจะแสดงความรุนแรงออกมาให้เห็นอยู่เสมอ เพื่อที่จะลดความกดดันภายในนี้ลงไป หากไม่มีการระบายความกดดันเหล่านี้ออกมาอาจทำให้ความก้าวร้าวที่มีอยู่นั้นทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ซึ่งอาจเป็นผลให้เกิดการทำร้ายตัวเองหรือการฆ่าตัวตายได้ การแสดงออกลักษณะของทฤษฎีนี้คือ การเข้าร่วมเล่นในกีฬาที่มีการปะทะกันโดยตรงทั้งประเภทบุคคลและประเภททีม ที่มีการแสดงออกอย่างรุนแรง สัญชาตญาณทางด้านความก้าวร้าวได้มีอยู่ในระบบลิมบิก (Limbic System) ในสมองของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทั้งหลาย ซึ่งเป็นการเตรียมการไว้สำหรับการต่อสู้ทำลายล้างกันโดยที่ไม่ต้องมีการเรียนรู้ หรือมีประสบการณ์มาก่อน จอห์นสัน (Jonhson, 1972 อ้างถึงใน อรรถพล เพ็ญสุภา, 2534) ได้กล่าวว่า ในการศึกษาทางด้านสรีรวิทยาของพฤติกรรมก้าวร้าวของมนุษย์ได้แสดงให้เห็นว่า จุดศูนย์กลางของพฤติกรรมก้าวร้าวที่อยู่ในสมองของมนุษย์ไม่ได้มีอยู่เพียงจุดเดียวแต่จะมีกระจายอยู่ทั่วไปทุกส่วนของสมอง และสามารถที่จะดึงออกมาใช้ในการต่อสู้และทำลายล้างกันได้ทุกขณะ

2. สมมติฐานความคับข้องใจ-ความก้าวร้าว (Frustration - Aggression) ดอลลาร์ด ดูบ มิลเลอร์ มูเรอร์ และเชียร์ส (Dollard, Doob, Miller, Mourer and Sears, 1939 cited in Cox, 1990) เชื่อว่า "ความคับข้องใจ" ก่อให้เกิดแรงขับที่นำไปสู่ความก้าวร้าวบางรูปแบบและบางระดับเสมอ และความก้าวร้าวดังกล่าวเกิดจากความคับข้องใจ ซึ่งหมายถึง สภาพการณ์ที่ขัดขวางมิให้บุคคลไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ เช่น บุคคลจะไปดูหนังแต่แม่ห้าม หรือผู้ฝึกสอนกีฬาที่วางกฎระเบียบมากเกินไป จนนักกีฬาไม่เป็นตัวของตัวเอง ลักษณะเช่นนี้จะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น ดื้อดึง ขัดขืน และมีปฏิกิริยาเชิงนิเสธอื่นๆ ได้มีการตรวจสอบเชิงประจักษ์ข้อสมมติฐานของดอลลาร์ดและคณะ โดยเดวิทซ์ (Davitz, 1952) ซึ่งทำการทดลองให้เด็กกลุ่มหนึ่งเล่นอย่างสร้างสรรค์ และเด็กอีกกลุ่มเล่นแข่งขันอย่างก้าวร้าว ต่อมาให้เด็กทั้งสองกลุ่มเกิดความคับข้องใจก่อนที่ทำให้เด็กทั้งสองกลุ่มเล่นอย่างอิสระ ผลปรากฏว่าเมื่อปล่อยให้เด็กทั้งสองกลุ่มเล่น

อย่างอิสระ ในเวลาต่อมา กลุ่มแรกจะเพิ่มการเล่นอย่างสร้างสรรค์ ส่วนกลุ่มหลังจะเพิ่มการเล่นที่รุนแรงกว่าเดิมแสดงให้เห็นว่า เด็กกลุ่มหลังก้าวร้าวเพิ่มขึ้นเพราะมีประสบการณ์การเล่นที่รุนแรงมาก่อน ผลการตรวจสอบข้อมูลเชิงประจักษ์นี้สอดคล้องกับผลการทดลองของ แบนดูรา รอส และ รอส (Bandura, Ross and Ross, 1963a) ที่พบว่าประสบการณ์ที่ก้าวร้าวจะเป็นผลให้เด็กแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ตามมา นอกจากนี้ เบอริโกวิทซ์ (Berkowitz, 1952) ได้เสริมแนวคิดของ ดอลลาร์ด และคณะ (Dollard et al., 1939 cited in Cox, 1990) ว่า 1) การโต้ตอบทางอารมณ์ เป็นผลมาจากความคับข้องใจ ความโกรธเป็นความพร้อมที่จะแสดงความก้าวร้าว 2) ความก้าวร้าวจะไม่เกิดขึ้นถ้าไม่มีสิ่งเร้าเป็นเครื่องชี้แนะที่เหมาะสม 3) ต้องนำเอาภาวะคุกคามที่เป็นสิ่งเร้าภายนอกมาพิจารณาด้วย นอกจากนี้ เบอริโกวิทซ์ (Berkowitz, 1983) ยืนยันผลงานวิจัยของเขาว่าความคับข้องใจเกิดจากสิ่งเร้าที่ไม่พึงประสงค์ (aversive occurrence) เช่น การลงโทษ เป็นต้น

จากสมมติฐานความคับข้องใจ-ความก้าวร้าวนี้บ่งบอกได้ว่าความคับข้องใจมิได้ทำให้เกิดความก้าวร้าวโดยตรง แต่ความคับข้องใจนั้นเกิดจากประสบการณ์ภายนอก ซึ่งเป็นการเรียนรู้จากสังคมดังที่จะกล่าวต่อไปในเรื่องทฤษฎีการเรียนรู้สังคม

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม แบนดูรา (Bandura, 1977) มีทัศนะว่าพฤติกรรมก้าวร้าวก็เช่นเดียวกับพฤติกรรมทางสังคมอื่น ๆ ที่เป็นผลมาจากประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม เด็ก ๆ จะสังเกตพฤติกรรมต่างๆที่ก้าวร้าวและไม่ก้าวร้าวจากผู้ใหญ่และจากบุคคลต่างๆที่เป็นตัวแบบและที่อยู่รอบข้าง พฤติกรรมก้าวร้าวนั้นมีผลที่เป็นระบบหมุนเวียน (Circular Effect) กล่าวคือถ้ามีพฤติกรรมก้าวร้าวอย่างหนึ่งเกิดขึ้น ก็จะมีผลทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวอื่น ๆ ต่อไปอีก ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ยกตัวอย่างเช่น การเล่นสกีน้ำแข็งจะมีการปะทะกันอย่างรุนแรง เด็ก ๆ จะเรียนรู้พฤติกรรมนี้ได้จากตัวแสดงในโทรทัศน์ หรือจากตัวบุคคล เพราะตราบไคท์กีฬาประเภทนี้ยังมีความรุนแรง และยังอยู่นานเท่าไร เด็ก ๆ ก็ยังคงมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าวตามบุคคลอยู่เสมอ

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา อธิบายความก้าวร้าว 3 ลักษณะ คือ

1. แหล่งที่มาของความก้าวร้าว (Origin of Aggression) หมายถึงพฤติกรรมก้าวร้าวได้มาอย่างไร ได้มาในรูปแบบใด ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชื่อว่า พฤติกรรมก้าวร้าวเกิดจากการเรียนรู้ 2 ลักษณะคือ

1.1 การสังเกต เป็นการเรียนรู้จากตัวอย่างโดยการสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่นหรือเรียกว่า การสังเกตตัวแบบการสังเกตตัวแบบนั้นผู้สังเกตจะเรียนรู้กลวิธีในการแสดงพฤติกรรมในเวลาต่อมาได้นอกเหนือจากพฤติกรรมของตัวแบบ แบนดูราเชื่อว่า การเรียนรู้จากการสังเกตต้องรวมตัวแปรกระบวนการทางปัญญาด้วย การสังเกตจึงสอนให้บุคคลคำนึงถึงผลกรรมที่เกิดขึ้น เช่น การสังเกต

ตัวแบบที่ได้รับแรงเสริม (vicarious reinforcement) กระบวนการทางปัญญาทำให้บุคคลคาดหวัง
 ผลกรรมที่จะได้รับถ้าตนแสดงพฤติกรรมเช่นนั้นบ้าง ความคาดหวังจึงเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมที่
 สำคัญ การสังเกตประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้คือ

1.1.1 การสังเกตลักษณะสำคัญของพฤติกรรมที่ตัวแบบแสดงออกมา บุคคลจะ
 เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าสนใจลักษณะสำคัญของพฤติกรรมตัวแบบ การสนใจ หรือใส่ใจ
 ย่อมเกิดจากความเด่นของตัวแบบ ความแจ่มชัดของพฤติกรรม รวมทั้งลักษณะเฉพาะตัวของผู้สังเกต
 ด้วย เช่น ความสามารถในการรับสัมผัสและการรับรู้ ตลอดจนประสบการณ์การได้รับแรงเสริม

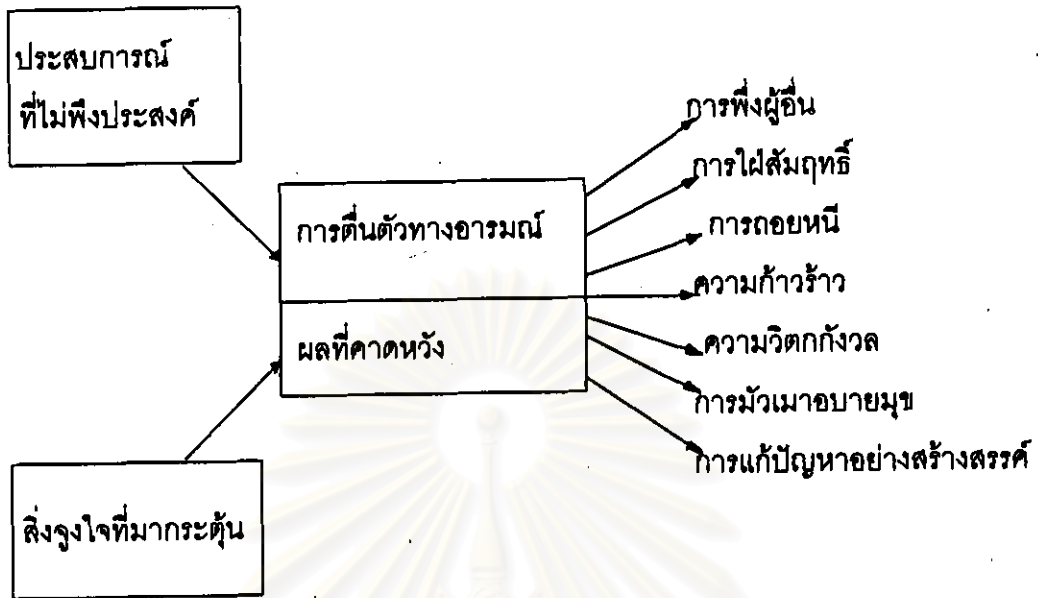
1.1.2 การจดจำ การจดจำที่ได้จากการสังเกตตัวแบบจะทำให้ตัวแบบนั้นมี
 อิทธิพลต่อผู้สังเกต การจดจำจะเกิดขึ้นในลักษณะของสัญลักษณ์ เช่น จินตภาพ คำพูด หรือ
 สัญลักษณ์อย่างอื่น วิธีการหนึ่งที่จะช่วยในการจำ คือ การฝึก หรือการทบทวนทางปัญญา

1.2 การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง (รวมกระบวนการกระทำและกระบวนการตั้งใจ)
 ได้แก่ การแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวแล้วได้รางวัล แรงเสริม หรือ การลงโทษ พฤติกรรมก้าวร้าว
 นั้นจะเกิดขึ้นอีกในโอกาสต่อไป โดยนัยนี้พฤติกรรมก้าวร้าวจะเกิดในลักษณะพฤติกรรมที่ต้องกระทำเองจึง
 จะได้รับแรงเสริมหรือแรงจูงใจ

2. ตัวกระตุ้นให้เกิดความก้าวร้าว (Instigator of Aggression) ได้แก่ ประสบการณ์การ
 เรียนรู้ ซึ่งมีดังต่อไปนี้

2.1 อิทธิพลของตัวแบบ ตัวแบบมีอิทธิพลที่ทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวได้ไม่ว่าจะเป็น
 สถานการณ์จริงหรือสถานการณ์ทดลอง จากการทดลองของ แบนดูรา รอส และ รอส (Bandura, Ross
 and Ross, 1963a); อีรอน และคณะ (Eron et al, 1982) พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่สังเกตตัวแบบก้าวร้าว
 โดยเฉพาะตัวแบบที่ได้รับแรงเสริม จะมีพฤติกรรมก้าวร้าวสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่สังเกตตัวแบบไม่
 ก้าวร้าว

2.2 สิ่งเร้าที่ไม่พึงประสงค์ ได้แก่ การต่อสู้ การทำร้ายร่างกาย การดูถูกเหยียดหยาม
 หรือการถอดถอนแรงเสริม สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดความคับข้องใจหรือความโกรธซึ่งจะทำให้เกิดพฤติกรรม
 ความก้าวร้าว ดังแผนภาพที่ 5

แผนภาพที่ 5 แสดงการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมต่าง ๆ จากสิ่งเร้าที่ไม่พึงประสงค์ (Bandura cited in Ribes-Inesta and Bandura, 1976)

2.3 **สิ่งจูงใจ** ส่วนใหญ่พฤติกรรมก้าวร้าวของบุคคลเกิดจากการคาดหวังผลทางบวก ฉะนั้นตัวกระตุ้นคือแรงเสริมที่บุคคลคาดหวังว่าจะได้รับมากกว่าการกระทำให้อื่นเจ็บปวด

2.4 **การควบคุมด้วยการสอน** ในกระบวนการสังคมประกิต (Socialization) หรือ การอบรมเลี้ยงดูนั้นบุคคลจะถูกฝึกให้เชื่อฟังกฎและระเบียบต่าง ๆ ผู้ฝึกจะให้รางวัลการเชื่อฟัง และลงโทษการไม่เชื่อฟัง วิธีการลงโทษที่รุนแรงย่อมทำให้บุคคลเกิดความก้าวร้าวได้ เพราะทำให้บุคคลคับข้องใจ และเห็นตัวแบบที่ก้าวร้าวด้วย พาวเวอร์และ กรีน (Power and Green, 1972) พบว่าการเห็นคนอื่นลงโทษจะทำให้บุคคลเพิ่มความก้าวร้าวขึ้นมาได้

3. **การเสริมแรงที่ทำให้ความก้าวร้าวคงอยู่** (Reinforcement of Aggression) ได้แก่ แรงเสริม ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 3 ชนิด คือ (Bandura, 1976)

3.1 **แรงเสริมภายนอก** เมื่อบุคคลแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวแล้วได้รับแรงเสริม พฤติกรรมก้าวร้าว นั้นจะคงอยู่ (Green and Stonner, 1971 อ้างถึงใน สมพร สุทัศนีย์, 2529)

3.2 **แรงเสริมที่ได้จากการสังเกต** บุคคลจะสังเกตและเลียนแบบพฤติกรรมก้าวร้าวของตัวแบบที่ได้รับรางวัลมากกว่าตัวแบบที่ไม่ได้รับรางวัล ฉะนั้นตัวแบบก้าวร้าวที่ได้รับรางวัลจะเป็น

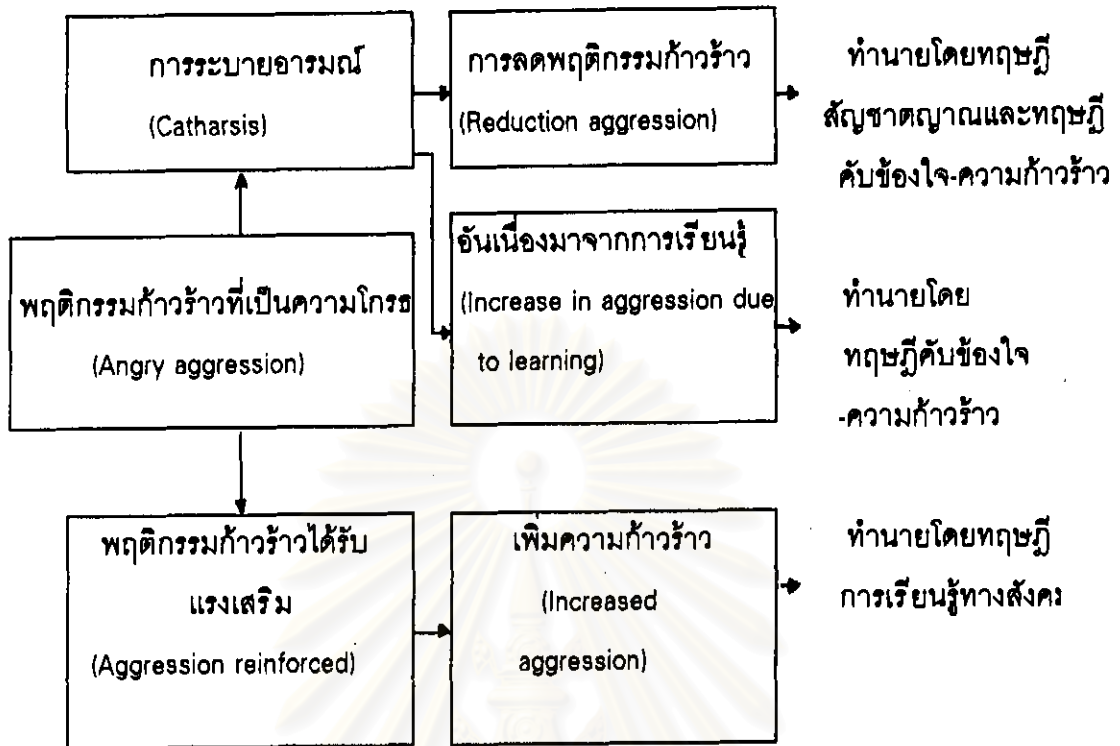
ตัวแบบที่มีประสิทธิภาพ แรงเสริมที่ได้จากการสังเกตจะทำหน้าที่ให้ข้อมูล และแรงจูงใจให้บุคคล แสดงความก้าวร้าว

3.3 แรงเสริมที่เกิดจากตนเอง ได้แก่ การลดค่าหรือศักดิ์ศรีของผู้อื่น เช่น การพูด นินทา หรือตำหนิผู้อื่นจะทำให้ตนเองรู้สึกมีคุณค่ามากขึ้น รู้สึกพึงพอใจและระบายความคับข้องใจได้

แม้ว่าแบนดูรา (Bandura, 1977) จะให้ความสำคัญของสังคมภายนอกที่ทำให้เกิดพฤติกรรม ก้าวร้าวเขาก็มิได้ละเลยความสำคัญที่อยู่ภายในตัวบุคคล คือ กระบวนการทางปัญญา ซึ่งเป็นส่วน หนึ่งในการพัฒนาพฤติกรรมทางสังคม กล่าวคือเมื่อเด็กเห็นตัวแบบแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ รวมทั้ง พฤติกรรมก้าวร้าว เด็กจะใช้กระบวนการ 4 อย่างคือ ใส่ใจ จำ กระทำ และได้รับแรงเสริม เครน (Crain, 1980) กล่าวว่า กระบวนการทั้งสี่นี้เกี่ยวข้องกับกระบวนการสังคมประกิต คือ ทำให้เด็กเรียนรู้ พฤติกรรมทางสังคมจากการขัดเกลาทางสังคม ถ้าใช้อย่างไม่เหมาะสมจะทำให้เกิดความคับข้องใจ และทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวได้

4. สมมติฐานของการระบายอารมณ์ (Catharsis Hypothesis) (Cox, 1990) ผลการสำรวจ ความก้าวร้าวแบบธรรมดา และความก้าวร้าวในสถานการณ์การกีฬาชี้ให้เห็นว่าทั้ง 2 อย่างนี้เกี่ยวข้องกับ เรื่องการระบายอารมณ์ ในความเป็นจริงแล้วการทดสอบสมมติฐานนั้นมีข้อทดสอบถึงทฤษฎี พื้นฐานความก้าวร้าวถึง 3 อย่างด้วยกัน ถ้าพฤติกรรมก้าวร้าว นั้นค่อย ๆ มีขึ้นก็จะเป็นเรื่อง สัจชาติญาณส่วนตัว ในทางตรงกันข้ามสมมติฐานความคับข้องใจ-ความก้าวร้าว ถ้าพฤติกรรม ก้าวร้าวก่อให้เกิดความก้าวร้าวสูงขึ้นและความรุนแรงมากขึ้น อาจจะใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมมา อธิบายสาเหตุของพฤติกรรมก้าวร้าว ซึ่งดูเหมือนจะเป็นข้ออธิบายที่เป็นไปได้มากที่สุดสำหรับการเกิด ความก้าวร้าว แต่อย่างไรก็ตาม การเกิดความก้าวร้าวที่รุนแรงมากขึ้นไปอีก ก็ได้ทำลายสมมติฐาน ของความคับข้องใจไปได้ เนื่องจากการคาดคะเนใหม่ของ เบอริโกวิทซ์ (Berkowitz, 1983) นั้นแสดง ให้เห็นว่า ความก้าวร้าว นั้นจะเป็นพฤติกรรมการเรียนรู้ ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างการระบายอารมณ์ และข้ออธิบายทฤษฎีพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาทั้ง 3 นั้นได้แสดงให้เห็นไว้ ตามแผนภาพที่ 6

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 6 แสดงผลของการระบายอารมณ์ (Cox, 1990)

แต่อย่างไรก็ตามการศึกษาของอาร์มส และคณะ (Arms et al., 1980 cited in Cox, 1990) ที่ศึกษาความก้าวร้าว และไม่ก้าวร้าวในสถานการณการกีฬา โดยใช้ผู้หญิง 127 คน และผู้ชาย 87 คน ให้ดูกีฬา 3 ประเภท คือ ฮอกกี้น้ำแข็ง มวยปล้ำ และมวยน้ำ จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า กีฬาที่ต้องมีการปะทะ เช่น ฮอกกี้น้ำแข็งที่มีความรุนแรง ก็จะทำให้ผู้ดูมีความรุนแรงเช่นเดียวกัน ดังนั้นจึงเป็นเหตุผลที่สามารถบอกได้ว่าการมีส่วนร่วมในการกีฬาที่มีความก้าวร้าว ก็มีใช่เป็นการระบายอารมณ์ แต่อย่างไรก็ตาม พฤติกรรมก้าวร้าวสามารถเป็นได้เพียงการระบายอารมณ์โกรธเพียงชั่วคราวที่สามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวหรือความรู้สึกผิดได้เพียงเล็กน้อย เบอร์กอวิทซ์ (Berkowitz) ได้แสดงให้เห็นว่าความก้าวร้าว นั้นเป็นหนทาง หรือตัวกระตุ้นให้เห็นความก้าวร้าวต่อไป ตราบเท่าที่วงการนั้นพร้อมสำหรับความก้าวร้าว ดังนั้นจึงจำเป็นต้องหลีกเลี่ยงการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬา เพราะมีแต่จะทำให้สิ่งต่าง ๆ เลวร้ายลงไป นักกีฬาบางทีจะรู้สึกพอใจในการกระทบกระทั่งกันบ้าง ซึ่งเป็นผลลัพธ์ของการขัดแย้งแต่ความรู้สึกก็เป็นเพียงชั่วคราวเท่านั้น เมื่ออุปสรรคน้อยลง แรงกระตุ้นให้เกิดความก้าวร้าวก็จะเข้ามาแทนที่ และก็จะเกิดการก้าวร้าวได้ง่าย ๆ ในภายหน้า

จากการศึกษาแนวคิดทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว ทำให้ทราบว่า มีปัจจัยต่างๆ หลายปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าว แต่งานวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะปัจจัยที่ได้จากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม สมมติฐานความซับซ้อนใจ-ความก้าวร้าว และสมมติฐานการระบายอารมณ์ ซึ่งจะศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬา จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไป

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แบนดูรา รอส และ รอส (Bandura Ross and Ross, 1961 อ้างถึงใน นฤมล สิริพันธุ์, 2533) ได้ศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กชายและเด็กหญิง โดยกลุ่มผู้รับการทดลองเป็นเด็กชายและเด็กหญิงกลุ่มละ 36 คน โดยให้ผู้รับการทดลองครึ่งหนึ่งดูตัวแบบก้าวร้าว อีกครึ่งหนึ่งดูตัวแบบไม่ก้าวร้าว ผลการทดลองพบว่า เด็กผู้ชายที่ดูตัวแบบก้าวร้าวจะมีพฤติกรรมก้าวร้าวมากกว่าเด็กหญิง

เอทเซล (Oetzel, 1962 อ้างถึงใน วิจิตรพาณิชย์ วัฒนสินธุ์, 2519) ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวนมากในระยะก่อนเข้าเรียนถึงระยะวัยผู้ใหญ่ ด้วยการให้การสังเกต การประมาณค่า กลวิธีระบายความในใจและแบบการสำรวจการรายงานตนเอง ผลจากการศึกษาปรากฏว่า เด็กชายส่วนใหญ่แสดงความก้าวร้าวมากกว่าเด็กหญิง โดยเฉพาะความก้าวร้าวทางลักษณะท่าทางและการกระทำ เด็กหญิงจะแสดงความก้าวร้าวในรูปของคำพูดสูงกว่า

ฮอลแลนด์สเวอร์ธ และวอลล์ (Hollingsworth and Wall, 1977) มีความเชื่อว่าผู้หญิงมีความกล้าแสดงออกน้อยกว่าชายหรือว่าเพศหญิงมีปัญหาที่เป็นเอกลักษณ์ในเรื่องของความไม่กล้าแสดงออก เขาจึงได้ศึกษาพฤติกรรมกล้าแสดงออกของชายและหญิง โดยมีสมมติฐานบนความเชื่อว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามี 702 คน เป็นชาย 294 คน หญิง 408 คน โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ประกอบไปด้วยผู้ใหญ่ที่เรียนภาคค่ำในสถาบันเทคโนโลยีและมหาวิทยาลัยแห่งท้องถิ่น เป็นชาย 25 คน หญิง 57 คน กลุ่มที่ 2 เป็นนักศึกษาที่เรียนเต็มเวลาในมหาวิทยาลัยแห่งรัฐ เป็นชาย 77 คน หญิง 83 คน กลุ่มที่ 3 ประกอบไปด้วยนักศึกษาในวิทยาลัยชุมชนที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี เป็นชาย 141 คน หญิง 214 คน กลุ่มที่ 4 ประกอบไปด้วยนักศึกษาในวิทยาลัยเดียวกันกับกลุ่มที่ 3 เป็นชาย 51 คน หญิง 54 คน มีอายุในช่วง 50-60 ปี ข้อมูลได้จากการใช้เครื่องมือชื่อว่า "Adult Self Expression Scale" ซึ่งเป็นแบบให้รายงานตนเองและใช้ได้กับคนทุกอายุ ผลที่ได้จากการศึกษามีความคล้ายคลึงกับของ

แกมบริลและริชเชอที่ว่ามีผู้ชายจะรายงานพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่แตกต่างจากผู้หญิง แต่ในกรณีนี้ผู้ชายจะรายงานว่ามิพฤติกรรมกล้าแสดงออกมากกว่าหญิงในเรื่องที่เกี่ยวกับนายจ้าง ผู้ดูแลและความพร้อมในการเริ่มมีความสัมพันธ์ทางสังคมกับเพศตรงข้าม แต่ผู้หญิงจะรายงานว่ามีความกล้าในการแสดงออกมากกว่าชายในเรื่องของการแสดงความรักใคร่และชมเชยกับการแสดงความโกรธที่มีต่อบิดามารดา

ฟอร์รี (Forry, 1985) ได้ศึกษาผลของวิดีโอที่แสดงถึงความรุนแรงที่มีต่อนักกีฬาปะทะและนักกีฬาไม่ปะทะและไม่ใช่นักกีฬา จุดประสงค์เพื่อการเปรียบเทียบระดับความก้าวร้าวระหว่างนักศึกษายาย 123 คน ที่เล่นกีฬาปะทะ กีฬาไม่ปะทะและไม่ใช่นักกีฬา หลังจากที่นักศึกษาเหล่านี้ได้ดูวิดีโอเทป ที่แสดงความรุนแรง วิดีโอเทปที่ไม่แสดงความรุนแรง และไม่ได้ดูวิดีโอเทป กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจะต้องทำแบบวัดความก้าวร้าวแบบโกรธแค้นของบัล และเดอริค (Buss - Durkee Hostility Scales) ซึ่งได้แบ่งระดับของความก้าวร้าวออกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับรุนแรง รุนแรงแต่ไม่โดยตรง กระวนกระวาย และก้าวร้าวแบบใช้การบ่น การออกแบบการวิจัยเป็นลักษณะการวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง (3 X 3 Factorial Analysis of Variance) ที่จะใช้หาความแตกต่างในความก้าวร้าว ผลของการศึกษาแสดงว่า วิดีโอที่ฉายกีฬามวยมีผลทำให้นักกีฬาปะทะมีลักษณะของความก้าวร้าวรุนแรงมากขึ้นมากกว่ากลุ่มที่ไม่ใช่นักกีฬา จึงสรุปได้ว่า วิดีโอเทปที่มีความรุนแรงทำให้นักกีฬาที่มีความก้าวร้าวมากขึ้นในระดับการทำร้าย มุ่งร้ายและการโจมตี ส่วนความก้าวร้าวในกลุ่มที่ไม่ได้ดูวิดีโอเทป นี้ให้เห็นว่า นักกีฬาที่ไม่มีการปะทะมีระดับความก้าวร้าวที่รุนแรงน้อยกว่านักกีฬาที่เล่นกีฬาปะทะและไม่ใช่นักกีฬา ซึ่งสรุปได้ว่าเป็นผลมาจากกีฬาที่ไม่มีความรุนแรงที่พวกเขา กำลังเล่น ดังนั้นเมื่อพวกเขาได้ดูวิดีโอเทปที่มีความรุนแรง ก็จะไม่เห็นผลทำให้เขามีความรุนแรง ระดับรุนแรงเพิ่มมากขึ้น สำหรับวิดีโอเทปที่ไม่มีความก้าวร้าว เพิ่มระดับความก้าวร้าวที่รุนแรงกับผู้ที่เป็่นนักกีฬา และลดความก้าวร้าวในระดับที่รุนแรงสำหรับผู้ที่ไม่ใช่นักกีฬา จากการวิจัยเชื่อว่าการเล่นกีฬาจะทำให้การกระตุ้นระดับของความก้าวร้าวที่รุนแรงในนักกีฬาที่ไม่ได้ดูวิดีโอเทป ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การเรียนรู้ทางด้านสังคม มีอิทธิพลต่อการเลียนแบบวิดีโอในกลุ่มนักกีฬาปะทะ และกลุ่มไม่ใช่นักกีฬา และไม่มีอิทธิพลต่อกลุ่มนักกีฬาไม่ปะทะ

โคเฮน (Cohen, 1986) ได้ศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวที่เหมาะสมในการเล่นกีฬา การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม 2 ชุด คือ แบบวัดความก้าวร้าวของนักกีฬาของ เบรดีเมียร์ (Bredemeier Athletic Aggression Inventory (BAAGI)) และแบบวัดการสรรหาความพร้อม (The Competency Strivings Scale (CSS)) โดยใช้ผู้เล่นสควอช จำนวน 945 คน เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม

ก้าวร้าวที่เหมาะสม และการแสดงความสามารถทางการกีฬา แบบวัดความก้าวร้าวของนักกีฬาของ เบรติเมียร์ ใช้ในลักษณะการวัดของ "เครื่องมือ" และ "ปฏิริยาของความก้าวร้าว" ในนักกีฬาสควอช ความก้าวร้าวที่เป็นเครื่องมือนี้กำหนดจากการบุก ซึ่งเป็นเป้าหมายแรกซึ่งไม่ทำอันตรายต่อคู่ต่อสู้ แต่ได้รับผลดี ปฏิริยาของความก้าวร้าวนั้นจะเกี่ยวกับเป้าหมายของการตอบสนอง คือ การได้รับบาดเจ็บของกลุ่ม หรือบุคคลที่ได้จากฝ่ายตรงข้าม ซึ่งสามารถตั้งสมมติฐานได้ว่า ระดับของความก้าวร้าวที่เป็นเครื่องมือสูง และปฏิริยาของความก้าวร้าวต่ำ จะทำให้ผู้เล่นสควอชแสดงความสามารถได้สูง ข้อค้นพบดังกล่าว ไม่มีหลักฐานสนับสนุนสมมติฐานเดิม นั่นคือทั้งความก้าวร้าวทั้ง 2 ลักษณะ คือ เครื่องมือปฏิริยาโต้ตอบ เป็นสาเหตุและจำเป็นต่อการแสดงความสามารถของนักกีฬาชาย (โดยกลุ่มตัวอย่างนักกีฬานหญิง สุ่มมาได้น้อยเกินไป) โดยแสดงให้เห็นว่า ความก้าวร้าวที่เป็นปฏิริยาจะมีผลมากกว่าความก้าวร้าวที่เป็นเครื่องมือ พฤติกรรมอีกเหมิมที่จะแข่งขันที่เกิดขึ้นล่วงหน้า จะเกิดขึ้นสูงในหมู่นักกีฬา สิ่งที่ค้นพบและสำคัญจากงานวิจัยนี้ คือ สัญชาตญาณของการเป็นนักฆ่า (ความ ก้าวร้าวที่เป็นปฏิริยาตอบสนอง) จะทำให้ความสามารถของนักกีฬาชายสูงที่สุด และทำให้เกิดคำถามที่ว่า ความต้องการที่จะทำอันตราย หรือ ทำร้ายฝ่ายตรงข้ามเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลที่จำเป็นเพื่อเพิ่มความสามารถของนักกีฬาให้สูงที่สุดหรือไม่

รูซเซอร์ (Reusser, 1986) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์พฤติกรรมก้าวร้าวและไม่ก้าวร้าวของผู้ฝึกสอนบาสเกตบอล จุดประสงค์เพื่อสังเกตพฤติกรรมกล้าแสดงออก และพฤติกรรมไม่ก้าวร้าว ซึ่งแสดงโดยผู้ฝึกสอนบาสเกตบอลระดับวิทยาลัย ในขณะที่กำลังฝึกสอนนักกีฬานหญิงระหว่างการแข่งขันจะมีการเก็บข้อมูลด้วยการบันทึกวิดีโอเทป 6 ครั้ง ระหว่างปี 1985-1986 โปรแกรมการแข่งขันบาสเกตบอลถูกแบ่งเป็นต้นฤดู กลางฤดู และปลายฤดู การแข่งขันเล่นเป็นทีมเหย้า 2 ครั้ง การเล่นแบบทีมเยือนนี้ถูกเลือกจากการแข่งขัน การเลือกเกมการแข่งขันแบบแพ้ชนะเท่ากัน 3 ครั้ง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้ความแปรปรวนทางเดียว และใช้วิเคราะห์รายคู่ของเชฟเฟ่ (Scheffe') กลุ่มตัวอย่างถูกบันทึกพฤติกรรม 6 ครั้ง ตลอดการแข่งขันการให้คำแนะนำด้วยปากเปล่า ถูกบันทึกโดยไมโครโฟนชนิดพิเศษ พฤติกรรมจะวิเคราะห์โดยการรวบรวมในช่วง 2 นาที และติดตามอีก 3 นาที โดยไม่มีการใช้สัญลักษณ์ ผลการศึกษาแสดงว่าผู้ถูกทดสอบไม่ได้มีพฤติกรรมก้าวร้าวในขณะที่ทีมกำลังแพ้เมื่อเปรียบเทียบกับทีมกำลังชนะ แต่พฤติกรรมก้าวร้าวถูกแสดงในขณะที่เป็นทีมเหย้า กลุ่มตัวอย่างจะมีความก้าวร้าวช่วงแรก แต่จะมีพฤติกรรมที่มีเป้าหมายตรงไปยังผู้ใดผู้หนึ่ง (Directive Behavior) ในขณะที่ฤดูการแข่งขันดำเนินไป

เฟนด์เก (Fendke, 1987) ได้ศึกษาระดับความก้าวร้าวแบบโกรธแค้นของนักโทษชายที่ต้องคดีอุกฉกรรจ์ที่สถานคุมขังชายแคลิฟอร์เนีย ในการเข้าร่วมกีฬาปะทะและไม่ปะทะ จุดประสงค์เพื่อศึกษาว่าพฤติกรรมก้าวร้าวและรุนแรงเกิดขึ้นหรือไม่ และระดับความก้าวร้าวที่เพิ่มขึ้นในการเข้าร่วมกีฬาปะทะ (มวย) ในขณะที่นักโทษเหล่านี้ถูกส่งเข้าโรงเรียนดัดนิสัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักโทษ 80 คน แบ่งเป็นกลุ่มละ 20 คน จากสถานคุมขังชายแคลิฟอร์เนีย ณ ซานลูอิส ดิสิโป (San Luis Obispo) ในกลุ่มควบคุมจะได้รับการสอนในกีฬามวย หรือกีฬาที่ใช้แร็กเก็ต เป็นเวลา 8 สัปดาห์ มีการทำการทดสอบก่อนและหลังด้วยแบบวัดสภาพทางจิตใจทั้ง 2 ด้าน (Biopolar Psychological Inventory) ผลของการทดสอบดังกล่าว รวมทั้งการสังเกตพฤติกรรมถูกนำมาวิเคราะห์ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-Way Analysis of Variance) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในการศึกษาครั้งแรกนั้น เป็นการศึกษาเรื่องปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักโทษชายที่เข้าร่วมกีฬาปะทะในโครงการสอนกีฬามวย และแนวโน้มของนักโทษที่แสดงออกต่อในสภาวะที่มีความเครียดหลังจากการให้ปฏิบัติการทางการทดลองปรากฏว่าการสอนมวยไม่ทำให้นักโทษมีพฤติกรรมความก้าวร้าวเพิ่มขึ้น ในการศึกษาครั้งที่สองได้ศึกษากีฬาไม่ปะทะ (กีฬาที่ใช้แร็กเก็ต) ก็ไม่มีผลแตกต่างกันเช่นเดียวกัน

แมคแคฟฟรี (McCaffrey, 1989) ได้ศึกษาผลของการใช้ความโกรธให้ได้ประโยชน์และเทคนิคการจัดการความโกรธต่อการแข่งขันกีฬาและระดับระดับความก้าวร้าวในการกีฬา เพื่อศึกษาลักษณะนิสัยพิเศษของนักกีฬามวยปล้ำยอดเยี่ยมที่มีปัจจัยทางบวกบ่งบอกถึงผลกระทบก่อนการแข่งขัน และการควบคุมตัวเองต่อการแข่งขันในระดับสูง ในเรื่องความเชื่อมั่น สมาธิ และความวิตกกังวลก่อนการแข่งขันที่ต่ำมาก การศึกษานี้เป็นการควบคุมความสงบที่ถูกอธิบายโดยนักกีฬามวยปล้ำที่มีอัตราการปล้ำสูงที่มีต่อความพยายามทางกาย การตื่นตัวทางอารมณ์ และการยับยั้งอารมณ์ การจัดการต่อความโกรธระหว่างการแข่งขันมวยปล้ำ และการฝึกเทคนิคการจัดการความโกรธของ โนวาโค และ เอลลิส (Novaco and Ellis) หรือฝึกการใช้ความโกรธให้ได้ประโยชน์การฝึกเทคนิคการตื่นตัวโดยตรง การจินตนาการ และการเพิ่มความรู้สึก นักกีฬามวยปล้ำจากโรงเรียนมัธยมรัฐนิวเจอร์ซีย์ ถูกแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม โดยกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มควบคุมกลุ่มที่ 2 ให้ออกกำลังกายในสนามในสนาม 5 ครั้ง ส่วนกลุ่มที่ 3 ให้ใช้การจัดการความโกรธก่อนและหลังการให้ตัวจัดกระทำ โดยการวัดความดันโลหิต และการวัดความแข็งแรงของข้อมือตลอดฤดูกาลแข่งขันของนักกีฬาทั้ง 2 กลุ่ม ก่อนและหลังการทดลอง พบว่า กลุ่มจัดการความโกรธมีความดันโลหิตและความแข็งแรงของข้อมือลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่กลุ่มใช้ความโกรธให้ได้ประโยชน์มี

ความดันโลหิตและความแข็งแรงข้อมือเพิ่มขึ้น แต่เมื่อเปรียบเทียบความดันโลหิต และความแข็งแรงข้อมือกับกลุ่มควบคุม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ในระดับความสามารถของทักษะมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดระหว่างทั้ง 3 กลุ่ม กลุ่มที่ใช้ประโยชน์ต่อความโกรธซึ่งเริ่มฤดูการแข่งขันมีระดับความสามารถของทักษะต่ำกว่าอย่างมีนัยสำคัญกับกลุ่มควบคุมต่อตัวแปรการปล้ำทั้งหมดที่ใช้วัด หลังจากจบฤดูการแข่งขันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญกับกลุ่มควบคุม สำหรับตัวแปรที่สะท้อนให้เห็นในการจับฝ่ายตรงข้าม กลุ่มที่ใช้ความโกรธให้ได้ประโยชน์นั้น เมื่อจบการแข่งขันจะทำให้เกิดการปรับปรุงทีมในเรื่อง การล้มคู่ต่อสู้ (takedowns) ซึ่งสันนิษฐานว่าเป็นผลสะท้อนที่เกิดจากการเพิ่มขึ้นของความก้าวร้าวที่เหมาะสม (assertiveness) ในกลุ่มที่ขจัดความโกรธนั้นความสามารถตลอดการแข่งขันจะลดลงทั้งหมด ในระยะแรกกลุ่มที่ขจัดความโกรธและกลุ่มควบคุมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ หลังจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้รับตัวจัดกระทำแล้ว กลุ่มที่ขจัดความโกรธตัวแปรทั้งหมดและการล้มคู่ต่อสู้จะลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การฝึกเทคนิคการใช้ความโกรธให้ได้ประโยชน์จะทำให้การปล้ำประสบความสำเร็จอย่างง่าย เทคนิคจัดการความโกรธจะแสดงให้เห็นถึงผลกระทบทางลบต่อความสามารถของมวยปล้ำในระดับมัธยมศึกษา

เค็มเลอร์ (Kemler, 1990) ศึกษาเรื่องการใช้อารมณ์ของผู้ฝึกสอนกีฬาโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อค้นหากลยุทธ์ในการควบคุมอารมณ์ ทำการศึกษาว่า การฝึกความอดทน (Stress Inoculation Training) มีผลต่อการระงับอารมณ์ ความโกรธของผู้ฝึกสอนบาทสเกตบอลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ใช้แบบวัดความโกรธโนวาโค (Novaco Anger Inventory) เป็นวิธีเลือกได้ หัวหน้าผู้ฝึกสอนทีมบาทสเกตบอลโรงเรียนมัธยมศึกษา 4 คน วัดลักษณะ: อาการบอกความโกรธ การแสดงความโกรธ ความตึงเครียดและความวิตกกังวล การสลดหดหู่เมื่อผิดหวัง อาการตเคียดแค้น ก้าวร้าว ประท้วงหรือโต้เถียง สบถคำและอัตราการเต้นของหัวใจในขณะแข่งขันและการซ้อม โดยใช้การวิจัยเชิงทดลองภายในกลุ่ม (A, A1, B, A1, B, within-subject experimental design) หาผลของการฝึกความอดทน (SIT) ของการควบคุมอารมณ์ความโกรธ วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ และการสังเกต พบว่าการฝึกมีผลโดยรวมต่อการลดความโกรธและการควบคุมการตอบโต้ด้วยจิตใจ ผู้ฝึกสอนที่เข้ารับการฝึกยอมรับว่าได้ประโยชน์ทั้งทางกายและจิตใจจากการฝึกนั้น

พิคการ์ด (Pickard, 1990) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมของกลุ่มผู้ชมกีฬา (เลือกชนิดกีฬา) ของออสเตรเลีย เน้นที่การแสดงอารมณ์รุนแรง พฤติกรรมก้าวร้าว และสภาพอุปถัมภ์ ได้ทำการสุ่มผู้ที่เข้าชมกีฬา 12 คน แล้วเฝ้าสังเกตเพื่อทำการพรรณนาถึงพฤติกรรมร่วมของกลุ่มผู้ชมกีฬา โดยเครื่องมือได้แก่ วิทยูเทป วีดีโอเทป ใช้เทคนิคการสังเกตอย่างมีส่วนร่วม และเก็บข้อมูลจากหนังสือพิมพ์รายวัน

ใช้ผู้เก็บข้อมูล 4 คน คนที่หนึ่งถ่ายภาพวิดีโอกลุ่มผู้ชมขณะดูกีฬา อีกคนหนึ่งบันทึกเสียงที่ต้องการ อีกสองคนแทรกไปตามกลุ่มขณะกีฬาแข่งขันเพื่อพูดคุย สัมภาษณ์ ผู้ที่สุ่มมาเป็นตัวอย่างทั้งเดี่ยว และ ขณะอยู่ในกลุ่มดูกีฬา พบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมกลุ่มผู้ดูกับบุคคลที่เป็นประชากร โดยเฉพาะ การผลักดันของกลุ่ม สภาพของสถานที่ ปฏิริยาของผู้รักษาความปลอดภัยหรือตำรวจและแดนของ กลุ่มผู้ดูกีฬา การศึกษาพบว่ากลุ่มคนที่แวดล้อมส่งผลต่อบุคคล (ที่เป็นประชากร) ผู้รักษาความปลอดภัยหรือตำรวจสามารถควบคุมกลุ่มคนโดยรวม ๆ ได้ แต่ไม่สามารถจัดการกับแต่ละบุคคลเมื่อเกิด ปัญหาขึ้น เรื่องที่เขียนลงในหนังสือพิมพ์รายวันก่อนหรือหลังการแข่งขันไม่มีผลต่อกลุ่มคน แต่พบว่า จากการแข่งขันกีฬาออสเตรเลีย 8 ครั้ง กลุ่มคนถูกควบคุมพฤติกรรมได้มากที่สุด โดยความสนใจ จดจ่อพุ่งไปที่สถานการณ์ในขณะแข่งขันนั้น

ไวท์ (White, 1991) ศึกษา นักกีฬาหญิงที่มีความสามารถสูงสุดของมหาวิทยาลัย: ในด้าน ลักษณะทางจิต และแรงจูงใจในการกีฬา เพื่อที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับรายละเอียดลักษณะเฉพาะทาง จิตวิทยา และแรงจูงใจทางการกีฬาของนักกีฬาหญิงที่มีขีดความสามารถสูงสุดในมหาวิทยาลัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 อย่าง ได้แก่ แบบวัดทางการกีฬา (Sport Protocol) แบบสอบถาม บุคลิกภาพ (The Personal Attributes Questionnaire) และแบบวัดความสนใจทางสังคม (The Social Interest Scale) สำหรับตัวแปรต้นคือ ประเภทของกีฬา และความสามารถของนักกีฬา จุดสำคัญของ การศึกษา คือ แรงจูงใจทางการกีฬา ซึ่งวัดโดยแรงจูงใจทางกีฬา 5 อย่าง คือ ความก้าวร้าว ความ ชัดแย้ง สมรรถนะ ความร่วมมือ และการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำถามของการวิจัยสำรวจความ สัมพันธ์ระหว่างประเภทของการกีฬาและแรงจูงใจในการกีฬา ความสามารถของนักกีฬาและแรงจูงใจ ในการกีฬา ความสามารถของนักกีฬาและการปรับตัว และแรงจูงใจในการกีฬาและการปรับตัว ผลการศึกษาสนับสนุนข้อค้นพบก่อนหน้านี้ว่า แรงจูงใจทางการกีฬามีความเกี่ยวพันอย่างมากกับ บุคลิกภาพทางบวกและการปรับตัวทางสังคมคือ ความร่วมมือ และสมรรถนะของนักกีฬา การแข่งขัน ความก้าวร้าว และความขัดแย้ง มีความเกี่ยวพันอย่างมากกับความรู้สึกทางลบ นอกจากนั้นผลการ วิจัยยังแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจทางการกีฬากับการสร้างพื้นฐานทางการกีฬา โดยเฉพาะการลดความก้าวร้าว และความขัดแย้งของนักกีฬาทั้งประเภททีมและบุคคล ที่ได้รับการสร้าง พื้นฐานจะมีความร่วมมือสูงมากกว่าการแข่งขัน ไม่ปรากฏผลว่าการเล่นกีฬาประเภททีมสามารถสร้าง การให้ความร่วมมือมากกว่าการกีฬาประเภทบุคคล ไม่ปรากฏความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถ ทางการกีฬากับแรงจูงใจทางการกีฬา หรือระหว่างความสามารถทางการกีฬาและกับการปรับตัวของ นักกีฬา รวมไปถึงการเชื่อมโยง การถ่ายทอด ความสนใจทางสังคม และการปรับตัวของบุคคลก็ไม่ สัมพันธ์กับแรงจูงใจทางการกีฬาถึงแม้ว่านักกีฬาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจะประสบความสำเร็จ

อย่างสูงในการใช้ความสามารถเฉพาะตนแต่เน้นความสำคัญของการใช้ความร่วมมือในการแข่งขัน กีฬา เห็นพ้องในความสำคัญของการแสดงออกที่ดี มีน้ำใจ และเอื้อเฟื้อ โดยเน้นหนักที่ความสัมพันธ์ของสัมฤทธิ์ผลทางการกีฬา และสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน

ลาสคิว (Lasclu, 1993) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาจรรยาและเจตคติต่อความรุนแรง ของนักกีฬาชายในกีฬาปะทะ กีฬาที่ไม่ปะทะ และผู้ชายที่ไม่เป็นนักกีฬา เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการกีฬาและจรรยาของนักกีฬาแต่ละคน และศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการมีจรรยามารยาทของบุคคลกับเจตคติของบุคคลในการใช้ความรุนแรง โดยใช้แบบวัด Rest's Defining Issue Test (DIT) และประเมินโดยแบบวัดทัศนคติของบราวน์ (Brown's Attitudes Towards Violence Scale (ATVS)) กับการวิเคราะห์จากการบรรยายตามคำถามและการตอบแบบสอบถามเชิงประชากรศึกษาเพื่อหาเจตคติในการใช้ความรุนแรง พบว่า นักกีฬาออกก๊ายมหาวิทยาลัยมีจรรยาน้อยกว่าผู้ชายที่ไม่เป็นนักกีฬา ในขณะที่นักกีฬาวอลเลย์บอลชายไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญจากกลุ่มอื่น นักกีฬาออกก๊ายมีเจตคติที่ก้าวร้าวมากกว่ากลุ่มอื่นโดยเฉพาะในสภาวะของการแข่งขัน

ทอมป์สัน (Thompson, 1992) ศึกษาเรื่อง การกำหนดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักกีฬาบาสเกตบอลมหาวิทยาลัยที่ได้รับการกระตุ้น การมุ่งทำร้าย และเพศของนักกีฬา เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมก้าวร้าวของนักกีฬาบาสเกตบอลมหาวิทยาลัยชายและหญิง โดยใช้แบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของทอมป์สัน (Thompson Sport Aggression (TSAQ)) สมาชิก 18 คนของกลุ่มนักจิตวิทยาการกีฬา แห่งชาติ (National Sportsch. Group) แบบสอบถามไปยังนักกีฬาบาสเกตบอลในมหาวิทยาลัย NCAA DIVI ชาย 86 คน และหญิง 95 คน วิเคราะห์ปัจจัยของการกระตุ้นที่ทำให้ความก้าวร้าวของแต่ละคนได้โดย TSAQ จากปัจจัยต่าง ๆ 6 อย่าง ได้แก่ การแก้แค้นเมื่อตนเองถูกทำร้าย เพื่อนร่วมทีมถูกทำร้าย ความก้าวร้าวโดยไม่ถูกยั่วยุ แทคติก้าวร้าวเพราะมุ่งเอาชนะ ความก้าวร้าวจากความคับข้องใจ และการทำร้ายโดนไม่เจตนาจากฝ่ายตรงข้าม ปัจจัยที่ 3 เป็นความรุนแรงของการทำร้ายมี 3 ระดับ คือ ฝ่ายตรงข้ามต้องออกจากการแข่งขันถาวร ฝ่ายตรงข้ามออกจากการแข่งขันชั่วคราว ฝ่ายตรงข้ามเสียสมาธิในการเล่น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบพหุคูณชนิด 2 X 6 X 3 (เพศ X สถานการณ์ X การบาดเจ็บ) และ 2X2 ANOVA ใช้วิเคราะห์รายคู่แบบตุ๊กกี (Tukey) ทดสอบภายหลังความแตกต่าง โดยเปรียบเทียบจากความแตกต่างของสถานการณ์และแรงจูงใจ สัมประสิทธิสหสัมพันธ์ ความเข้ม และทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างแบบสอบถาม โดยข้อค้นพบชี้ว่าปัจจัยหลักที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญ และ

แต่ละข้อคำถามของแบบวัด TSAQ มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่อกัน คือ สถานการณ์ และระดับความรุนแรงของการทำร้าย รวมทั้งปัจจัยของแรงกระตุ้น แต่ความแตกต่างของเพศส่งผลน้อย

ลักษณะเฉพาะของกีฬาแต่ละประเภทและพฤติกรรมที่ถูกคาดหวังของนักกีฬาโดยโครงสร้างของกีฬาเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของนักกีฬา ซึ่งแตกต่างจากขณะที่อยู่ในสังคมภายนอกวงการกีฬา ข้อเสนอแนะชี้ให้ศึกษาต่อไปถึงบทบาทของเพศ และรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูทางสังคมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬา

แฮคเกอร์ (Hacker, 1993) ศึกษาเรื่องจรรยาบรรณและการเคารพกฎ กติกา ระหว่างการแข่งขันของนักกีฬามหาวิทยาลัย ศึกษาถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่าง จรรยาของนักกีฬา เพศ ชนิดของกีฬา และระยะเวลาเล่นที่ส่งผลต่ออัตราความก้าวร้าว เป็นตัวแปรที่ทำนายได้ถึงโอกาสที่จะบาดเจ็บในการเล่นกีฬา กรอบของความคิดพัฒนาจากรูปแบบขององค์ประกอบทั้ง 4 คือ จรรยาของนักกีฬาอันเป็นพื้นฐานหลัก เพื่อศึกษาตัวแปรที่เป็นความคิดส่วนตัวและความคิดตามสถานการณ์ที่ส่งผลต่อการเคารพกติกา มารยาทและการเล่นก้าวร้าว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักกีฬาหญิงและชายในมหาวิทยาลัย จำนวน 198 คน และนักศึกษาที่ยังไม่จบปริญญาตรี จำนวน 52 คน จากมหาวิทยาลัยเอกชน และทางด้านศิลปศาสตร์ประกอบด้วยนักกีฬา 18 ทีม ซึ่งเป็นตัวแทนของกีฬา 12 ชนิด และเป็นนักกีฬาที่เข้าแข่งขันเป็นเวลา 1-4 ปี ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือซึ่งรวมถึง The Defining Issues Test และ Continuum of Unjust Acts การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน และ วิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ นอกจากนั้นผู้วิจัยยังพบว่านักกีฬาในกลุ่มที่มีจรรยาบรรณสูงไม่ได้มองเห็นว่าการได้รับบาดเจ็บจากการเล่นกีฬาเป็นสิ่งสำคัญมากไปกว่าการมีจรรยาบรรณต่ำ นักกีฬาชายมีจรรยาบรรณต่ำกว่านักกีฬาหญิง สมมติฐานเปรียบเทียบให้เห็นว่าเมื่อมีการรักษากฎ กติกาอย่างเคร่งครัด นักกีฬาชายมีความก้าวร้าวสูงกว่านักกีฬาหญิง ถึงแม้ว่าค่าเฉลี่ยของการรักษาจรรยาบรรณของนักกีฬาในระดับปริญญาตรีมีระดับต่ำกว่าอย่างมีนัยสำคัญกับกลุ่มนักศึกษาที่ยังไม่จบปริญญาตรี แต่ผลการวัดพฤติกรรมก้าวร้าวของ 2 กลุ่มไม่มีความแตกต่าง ระยะเวลาในการเข้าร่วมการแข่งขันมากหรือน้อยให้ผลแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญต่ออัตราความก้าวร้าว นักกีฬาที่มีประสบการณ์สูงมีอัตราความก้าวร่วมน้อยกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ต่ำ ตัวแปรที่เป็นความคิดส่วนตัวและตามสถานการณ์ล้วนมีผลทำนายอัตราความก้าวร้าว โดยสมการถดถอยพหุคูณ แต่ไม่เกี่ยวข้องกับชนิดของกีฬาที่แตกต่างกัน จากการศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์สตีปไวส์ (Stepwise analysis) พบว่าเพศเป็นตัวแปรที่มีผลการทำนายสูงสุดต่อระดับการรักษากฎกติกา

สมพร สุทัศนีย์ (2529) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร จุดประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาอิทธิพลเชิงสาเหตุของพฤติกรรมก้าวร้าวโดยศึกษาในลักษณะของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุทั้งทางตรงและทางอ้อมของปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู อิทธิพลกลุ่มเพื่อน ลักษณะตัวเด็ก และลักษณะภูมิหลังของครอบครัวกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครและสังกัดสำนักงานประถมศึกษากรุงเทพมหานครและชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 390 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุทั้ง 4 กลุ่ม สามารถร่วมกันอธิบายพฤติกรรมก้าวร้าวได้ประมาณร้อยละ 51 2) ตัวแปรกลุ่มที่มีอิทธิพลเชิงสาเหตุต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในระดับสูงสุด ได้แก่ อิทธิพลกลุ่มเพื่อนสามารถอธิบายพฤติกรรมก้าวร้าวได้ประมาณร้อยละ 38 3) ตัวแปรที่มีอิทธิพลเชิงสาเหตุต่อพฤติกรรมก้าวร้าว เรียงลำดับ ผลทางตรงและทางอ้อม รวมกันคือ การให้แรงเสริม การแสดงแบบ การอบรมเลี้ยงดู แบบรักตามใจ อายุของเด็ก การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม ลงโทษทางกาย การให้ความคุ้มครอง และแบบประชาธิปไตย 4) ตัวแปรที่มีอิทธิพลเชิงสาเหตุทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าว ได้แก่ การให้แรงเสริม การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม ลงโทษทางกาย ให้ความคุ้มครอง และแบบประชาธิปไตย การให้ความคุ้มครองมีอิทธิพลเชิงสาเหตุทางลบกับพฤติกรรมก้าวร้าว 5) ตัวแปรที่มีอิทธิพลเชิงสาเหตุทั้งทางตรง และทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าว ได้แก่ อายุของเด็ก การแสดงแบบ และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ 6) ตัวแปรที่มีอิทธิพลเชิงสาเหตุทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าว ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษาของพ่อแม่ รายได้ของครอบครัว และความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่

ประเสริฐไชย สุขสอาด (2534) ศึกษาเรื่อง การศึกษาความก้าวร้าวในสถานการณ์การกีฬาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร วัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความก้าวร้าวในสถานการณ์การกีฬาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อเปรียบเทียบความก้าวร้าวในสถานการณ์ การกีฬาระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง 3) เพื่อเปรียบเทียบความก้าวร้าวในสถานการณ์การกีฬา ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เป็นนักกีฬากับกลุ่มนักเรียนที่ไม่เป็นนักกีฬา 4) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศ กับกลุ่มนักเรียนต่อความก้าวร้าวในสถานการณ์การกีฬา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 800 คน เป็นชาย 400 คน หญิง 400 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ความก้าวร้าวในสถานการณ์การกีฬาของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 77.86 อยู่ในระดับปานกลาง 2) นักเรียนชายมีความก้าวร้าวในสถานการณ์การกีฬา สูงกว่านักเรียนหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) กลุ่มนักเรียนที่

เป็นนักกีฬาที่มีความก้าวร้าวในสถานการณ์การกีฬาสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ไม่เป็นนักกีฬา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศ กับกลุ่มนักเรียน ต่อความก้าวร้าวในสถานการณ์การกีฬา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ แสดงให้เห็นว่า งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬามีการศึกษากันน้อยมาก ซึ่งพบว่า เป็นงานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรต่าง ๆ อันได้แก่ อายุ เพศ ประเภทกีฬา ประสบการณ์ในการแข่งขัน ระดับการศึกษาของบิดามารดา รายได้ของบิดามารดา ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม การอบรมแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมแบบลงโทษทางกาย การอบรมแบบประชาธิปไตย การแสดงแบบ และการให้แรงเสริมของเพื่อน ตัวแปรดังกล่าวนี้มีอิทธิพลเชิงสาเหตุทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย